Το μυστήριο των διαπροσωπικών σχέσεων και η ανθρώπινη τύφλωση (Αρχ. Σωφρόνιος Σαχάρωφ του Έσσεξ)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 14 Οκτωβρίου, 2014

Επιστολή 36 του Γέροντος Σωφρονίου Σαχάρωφ, 7 Ιουλίου 1968

… Ναι, και εγώ επίσης το πήρα απόφαση ότι το μυστήριο των διαπροσωπικών σχέσεων θα παραμείνει για μένα άλυτο ως το τέλος των ημερών μου, τέλος που ήδη πλησιάζει[1]. Έχει ενισχυθεί μέσα μου η συνείδηση ότι όλοι εμείς οι άνθρωποι στον ένα ή τον άλλο βαθμό είμαστε τυφλοί.
Βλέπουμε κάποιο μέρος της παγκόσμιας ζωής και βασιζόμαστε στις κρίσεις μας από τη «μερική» αυτή θεώρηση. Η μερική, ατομική αυτή θεώρηση κυριεύει τον άνθρωπο τόσο ισχυρά, ώστε να μην μπορεί να κρίνει διαφορετικά, παρά βασιζόμενος στη δική του αντίληψη ή, όπως είπα, θεώρηση των πραγμάτων.
Ως συνέπεια της χαρακτηριστικής σε όλους μας τυφλώσεως, όλοι ανεξαιρέτως, δεν κατανοούμε πότε πληγώνουμε τους άλλους, πότε καταστρέφουμε τη ζωή τους, πότε κρίνουμε γι’ αυτούς σύμφωνα με την αντίδραση εκείνη που αποδείχθηκε συνέπεια ίσως κάποιας δικής μας ενέργειας.

Γνωρίζουμε ότι στη βάση της προσωπικής μας συνείδησης βρίσκεται η επιθυμία του αγαθού, η αναζήτηση της τελειότητος, και κινούμενοι από τη βεβαιότητα για το δίκαιο της αναζητήσεώς μας τείνουμε αθεράπευτα να δικαιώνουμε τους ίδιους τους εαυτούς μας. Και αυτό αποτελεί κοινή αρρώστια όλων μας. Από αυτό προέρχονται οι άλυτες συγκρούσεις σε όλο τον κόσμο. Άλυτες, γιατί ο καθένας δικαιώνει τον εαυτό του απορρίπτοντας τη δικαιοσύνη του άλλου που στέκεται απέναντί του.

Δεν τα γράφω αυτά με σκοπό να σου καταλογίσω εκ νέου οτιδήποτε. Δεν γνωρίζω ποιος πρώτος με κάποια ορατή ή αόρατη κίνηση της ψυχής του προξένησε πληγή στην άλλη ψυχή. Γνωρίζω μόνο ότι δεν είναι δυνατό να σωθεί ο κόσμος διαφορετικά, παρά μόνο με το «άφες ημίν τα οφειλήματα ημών, ως και ημείς αφίεμεν τοις οφειλέταις ημών» (Ματθ. 6, 12).

Η δύναμη λοιπόν αυτή της συγχωρήσεως για τις πληγές που μας προξένησαν εκπορεύεται από το Πνεύμα το Άγιο. Αυτή ήταν φυσική στον άνθρωπο πριν από την πτώση του, αλλά τώρα είναι για μας υπερφυσική. Εμείς δεν μπορούμε να συγχωρήσουμε με δική μας δύναμη για τον πόνο που ζήσαμε.

Σου έγραψα ήδη, μου φαίνεται, ότι από πολύ παλιά άρχισα να βλέπω όλα όσα «συμβαίνουν» σε μένα, όχι μόνο ως προσωπικό μου δράμα ή ακόμη και τραγωδία, αλλά ως αποκάλυψη εκείνων που διαδραματίζονται στον ανθρώπινο ωκεανό, στην απεραντοσύνη της ζωής του κόσμου, που περνάει από μένα σαν θάλασσα από κάποιον
«πορθμό». Ο πορθμός αυτός δεν είναι η ίδια η θάλασσα, αλλά το νερό μέσα σε αυτόν είναι το ίδιο με το νερό της θάλασσας. Και αυτό αποτελεί τον δρόμο για τη βαθύτερη κατανόηση των λόγων του Χριστού: «Πάντα ούν όσα αν θέλητε ίνα ποιώσιν
υμίν οι άνθρωποι, ούτω και υμείς ποιείτε αυτοίς»[3] (Ματθ. 7, 12).

Συνεπώς αυτό είναι η μάθηση μας, το σχολείο μας· αυτό αποτελεί τον δρόμο προς την παγκόσμια γνώση, την οδό για την αφομοίωση της διδαχής του Χριστού, ως τότε ακατανόητης, παραμορφωμένης από τα πάθη και την «τύφλωση» μας.

Λοιπόν, αγαπητή μου Μαρία, ειρήνη σε σένα και χάρη Άνωθεν. Και μην φοβάσαι, δεν θα σε ανησυχήσω άλλο με τίποτε που θα μπορούσε να σου θυμίσει την πληγή σου.

Εγώ ο ίδιος είμαι τυφλός και δεν θυμάμαι καθόλου την πρώτη εκείνη χειρονομία μου, που εσύ κατανόησες με τον τρόπο που γράφεις γι’ αυτή. Συγχώρησέ με και δώσε μου την αγάπη σου...

Σημειώσεις:

[1] Η παράγραφος αυτή είναι απάντηση του Γέροντος Σωφρονίου στο γράμμα της Μαρίας της 2ας Ιουλίου 1968, όπου αυτή γράφει για κάποια παρεξήγηση στις σχέσεις με έναν κοινό γνωστό.
[2] Ματθ. 6,12.
[3] Ματθ. 7,12. Πρβλ. Λουκ. 6,31.

(Αρχιμανδρίτη Σωφρονίου Σαχάρωφ, "Γράμματα στη Ρωσία", εκδ. Ιεράς Μονής Τιμίου Προδρόμου, Έσσεξ, Αγγλίας, 2009, σ. 114-115)

(Πηγή ηλ. κειμένου: "Ζωντανό Ιστολόγιο")